

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਕੇਈ ਬੋਲੈ ਰਾਮ ਰਾਮ ਕੇਈ ਖੁਦਾਇ ॥ ਕੇਈ ਸੇਵੈ ਗੁਸਈਆ ਕੇਈ
 ਅਲਾਹਿ ॥੧॥ ਕਾਰਣ ਕਰਣ ਕਰੀਮ ॥ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰਿ ਰਹੀਮ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥ ਕੇਈ ਨਾਵੈ
 ਤੀਰਥਿ ਕੇਈ ਹਜ ਜਾਇ ॥ ਕੇਈ ਕਰੈ ਪੂਜਾ ਕੇਈ ਸਿਰੁ ਨਿਵਾਇ ॥੨॥ ਕੇਈ ਪੜੈ ਬੇਦ ਕੇਈ
 ਕਤੇਬ ॥ ਕੇਈ ਓਢੈ ਨੀਲ ਕੇਈ ਸੁਪੇਦ ॥੩॥ ਕੇਈ ਕਰੈ ਤੁਰਕੁ ਕੇਈ ਕਰੈ ਹਿੰਦੂ ॥ ਕੇਈ ਬਾਛੈ
 ਭਿਸਤੁ ਕੇਈ ਸੁਰਗਿੰਦੂ ॥੪॥ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਜਿਨਿ ਹੁਕਮੁ ਪਛਾਤਾ ॥ ਪ੍ਰਭ ਸਾਹਿਬ ਕਾ ਤਿਨਿ
 ਭੇਦੁ ਜਾਤਾ ॥੫॥੯॥ {ਪੰਨਾ 885}

ਪਦਅਰਥ:- ਗੁਸਈਆ—ਗੋਸਾਈਂ। ਅਲਾਇ—ਅੱਲਾ।1।

ਕਾਰਣ ਕਰਣ—ਜਗਤ ਦਾ ਕਾਰਣ, ਜਗਤ ਦਾ ਮੂਲ। ਕਰਣ—ਜਗਤ। ਕਰਮੁ—ਬਖ਼ਸ਼ਸ਼।
 ਕਰੀਮ—ਬਖ਼ਸ਼ਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲਾ। ਕਿਰਪਾ ਧਾਰਿ—ਕਿਰਪਾ-ਧਾਰਿ, ਕਿਰਪਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ।
 ਰਹੀਮ—ਰਹਿਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ।1। ਰਹਾਉ।

ਨਾਵੈ—ਨ੍ਹਾਵੈ, ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਤੀਰਥਿ—ਤੀਰਥ ਉੱਤੇ। ਹਜ ਜਾਇ—ਕਾਅਬੇ ਦਾ ਦਰਸ਼ਨ
 ਕਰਨ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਿਰੁ ਨਿਵਾਇ—ਨਮਾਜ਼ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ।2।

ਕਤੇਬ—ਕੁਰਾਨ, ਅੰਜੀਲ ਆਦਿਕ ਪੱਛਮੀ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਗ੍ਰੰਥ। ਓਢੈ—ਪਹਿਨਦਾ ਹੈ।
 ਨੀਲ—ਨੀਲੇ ਕੱਪੜੇ। ਸੁਪੇਦ—ਚਿੱਟੇ ਕੱਪੜੇ।3।

ਤੁਰਕੁ—ਮੁਸਲਮਾਨ। ਬਾਛੈ—ਮੰਗਦਾ ਹੈ, ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਭਿਸਤੁ—ਬਹਿਸ਼ਤ। ਸੁਰਗਿੰਦੂ—ਸੁਰਗ-
 ਇੰਦੂ, ਇੰਦਰ ਦੇਵਤੇ ਦਾ ਸੁਰਗ।4।

ਜਿਨਿ—ਜਿਸ (ਮਨੁੱਖ) ਨੇ। ਤਿਨਿ—ਉਸ (ਮਨੁੱਖ) ਨੇ।5।

ਅਰਥ:- ਹੇ ਸਾਰੇ ਜਗਤ ਦੇ ਮੂਲ! ਹੇ ਬਖ਼ਸ਼ਿੰਦ! ਹੇ ਕਿਰਪਾਲ! ਹੇ ਰਹਿਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ! (ਜੀਵਾਂ ਨੇ
 ਆਪੇ ਆਪਣੇ ਧਰਮ-ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੀ ਬੋਲੀ ਅਨੁਸਾਰ ਤੇਰੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਨਾਮ ਰੱਖੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਪਰ ਤੂੰ
 ਸਭ ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਹੈਂ)।1। ਰਹਾਉ।

ਹੇ ਭਾਈ! ਕੇਈ ਮਨੁੱਖ (ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਨਾਮ) 'ਰਾਮ ਰਾਮ' ਉਚਾਰਦਾ ਹੈ, ਕੇਈ ਉਸ ਨੂੰ 'ਖੁਦਾਇ,
 ਖੁਦਾਇ' ਆਖਦਾ ਹੈ। ਕੇਈ ਮਨੁੱਖ ਉਸ ਨੂੰ 'ਗੋਸਾਈਂ' ਆਖ ਕੇ ਉਸ ਦੀ ਭਗਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਕੇਈ
 'ਅੱਲਾ' ਆਖ ਕੇ ਬੰਦਗੀ ਕਰਦਾ ਹੈ।1।

ਹੇ ਭਾਈ! ਕੋਈ ਮਨੁੱਖ ਕਿਸੇ ਤੀਰਥ ਉਤੇ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਕੋਈ ਮਨੁੱਖ (ਮੱਕੇ) ਹੱਜ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਮਨੁੱਖ (ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਮੂਰਤੀ ਬਣਾ ਕੇ) ਪੂਜਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਕੋਈ ਨਮਾਜ਼ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ।²¹

ਹੇ ਭਾਈ! ਕੋਈ (ਹਿੰਦੂ) ਵੇਦ ਆਦਿਕ ਧਰਮ-ਪੁਸਤਕ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ, ਕੋਈ (ਮੁਸਲਮਾਨ ਆਦਿਕ) ਕੁਰਾਨ ਅੰਜੀਲ ਆਦਿਕ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ (ਮੁਸਲਮਾਨ ਹੋ ਕੇ) ਨੀਲੇ ਕੱਪੜੇ ਪਹਿਨਦਾ ਹੈ, ਕੋਈ (ਹਿੰਦੂ) ਚਿੱਟੇ ਬਸਤ੍ਰ ਪਾਂਦਾ ਹੈ।³¹

ਹੇ ਭਾਈ! ਕੋਈ ਮਨੁੱਖ ਆਖਦਾ ਹੈ 'ਮੈਂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਹਾਂ', ਕੋਈ ਆਖਦਾ ਹੈ 'ਮੈਂ ਹਿੰਦੂ ਹਾਂ'। ਕੋਈ ਮਨੁੱਖ (ਪਰਮਾਤਮਾ ਪਾਸੋਂ) ਬਹਿਸ਼ਤ ਮੰਗਦਾ ਹੈ, ਕੋਈ ਸੁਰਗ ਮੰਗਦਾ ਹੈ।⁴¹

ਹੇ ਨਾਨਕ! ਆਖ—ਜਿਸ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਹੁਕਮ ਪਛਾਣਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੇ ਮਾਲਕ-ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਭੇਤ ਪਾ ਲਿਆ ਹੈ (ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਸੰਨ ਕਰ ਸਕੀਦਾ ਹੈ)।⁹¹